

Ks. prof. dr hab. Grzegorz Hołub
Katedra Karola Wojtyły
Wydział Filozoficzny
Uniwersytet Papieski Jana Pawła II
Kraków

Kraków 05.05.2022

**Recenzja dorobku naukowego, dydaktycznego, organizacyjnego i
popularyzatorskiego o. dr Tadeusza Janki OFM w związku z postępowaniem
habilitacyjnym**

Niniejszą recenzję przedkładam w odpowiedzi na decyzję Rady Doskonałości Naukowej z dnia 31 stycznia 2022 roku, wyznaczającej mnie na recenzenta komisji habilitacyjnej, popartej informacją Dyrektora Instytutu Filozofii Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, prof. dr hab. Piotra Kulickiego z dnia 11 lutego 2022 roku. Jej przedmiotem jest stwierdzenie czy osiągnięcia naukowe Kandydata spełniają wymagania określone w art. 219 *Prawa o szkolnictwie wyższym i nauce* z dnia 20 lipca 2018 roku (Dz. U. z 2018 r. poz. 1668 ze zm.) i czy stanowią one podstawę do nadania mu stopnia doktora habilitowanego.

Dr Tadeusz Janka jako główne osiągnięcie naukowe przedstawił monografię pod tytułem „Zagadnienie śmierci w polskiej filozofii tomistycznej po II wojnie światowej. Studium historyczno-krytyczne” (Poznań 2021). Przedstawiona monografia i pozostały dorobek mieszczą się zakresowo w obszarze nauk humanistycznych w dyscyplinie filozofia. Natomiast w ramach dyscypliny filozofia publikacje jego wpisują się w takie subdyscypliny jak metafizyka, filozofia człowieka, etyka i filozofia społeczna. Habilitant przedstawił także pozycje, które zakresowo wchodzą w obszar nauk teologicznych. Również w pozycjach stricte filozoficznych odwołuje się on czasami do ustaleń natury teologicznej.

Niniejsza recenzja będzie formą krytycznej oceny głównego osiągnięcia naukowego, osiągnięć naukowych dodatkowych, a także dorobku dydaktycznego, organizacyjnego i popularyzującego naukę, jak również współpracy międzynarodowej.

I. Główne osiągnięcie naukowe

1.1. Ogólna charakterystyka

Przedłożona do oceny formalnej i merytorycznej książka liczy 263 strony. Jest podzielona na cztery rozdziały, które ukazują kolejne etapy namysłu nad zagadnieniem śmierci w myśli tomistycznej. Rozprawa zawiera również wstęp, zakończenie, podsumowanie w języku angielskim i niemieckim oraz bibliografię obejmująca pozycje naukowe zasadniczo w języku polskim i angielskim, z pojedynczymi pozycjami w języku włoskim i niemieckim.

We wstępie do swojej książki Tadeusz Janka uświadamia czytelnika, że problematyka śmierci jest szeroko analizowana i literatura na ten temat jest bardzo bogata. Zarazem wskazuje, że ma ona odniesienie do takich ważnych zagadnień praktycznych jak aborcja, eutanazja, samobójstwo, śmierć mózgową czy biotechnologia. Konieczne jest więc prowadzenie stałej refleksji na ten temat i różne nurty i szkoły filozoficzne mogą tu wnieść swój wkład. Habilitant koncentruje się zasadniczo na polskiej filozofii tomistycznej II połowy XX stulecia i jest przekonany, że choć wielu tomistów podejmowało ten temat, to brakuje jego integralnego ujęcia, które by zarazem ukazywało aktualność i doniosłość refleksji tomistycznej we współczesnych debatach. Zadanie jakie sobie stawia polega na uzupełnieniu tego braku (s. 11). Problem, który ma być rozwiązany jest więc postawiony wyraźnie i wydaje się, że posiada on rangę właściwą dla rozprawy habilitacyjnej.

Jako metodę przyjmuje on krytyczną analizę źródeł tomistycznych, podejmujących zagadnienie śmierci człowieka w pismach polskich filozofów tej szkoły oraz zestawienie ich ze stanowiskami na ten temat, pochodzących tak z zakresu nauk empirycznych, jak i z innych szkół filozoficznych. Stąd jego metodę można określić jako analityczno-komparatystyczno-krytyczną. Język, jakim posługuje się autor ma charakter przedmiotowy i metapredmiotowy, tak zwany metajęzyk.

Dr Janka rozpoczyna swoje rozważania przywołaniem różnych rozumień śmierci, pojawiających się na przestrzeni dziejów (1. Kontekst historyczny rozumienie śmierci w tomizmie). Szczególnie akcentuje tu średniowieczne, nowożytne i współczesne rozumienie tego wydarzenia. W celu zarysowania tła tomistycznej filozofii śmierci, omawia on szczególnie poglądy filozofów egzystencjalnych europejskich i polskich. W tej części poświęca więcej uwagi polskiemu filozofowi o orientacji analitycznej, Ireneuszowi Ziemińskiemu, który na gruncie filozofii polskiej posiada szczególny dorobek w tej materii.

W kolejnej części książki (2. Źródła tomistycznej interpretacji faktu śmierci) Habilitant przygląda się rozumieniu faktu śmierci u trzech wielkich myślicieli: Platona, Arystotelesa i

Tomasza z Akwinu. W jego interpretacji stanowią oni nieodzowny punkt wyjścia dla właściwego zrozumienia tego faktu w XX-wiecznej neoscholastyce.

W części trzeciej (3. Śmierć w świetle antropologii tomistycznej) dr Janka śledzi rozumienie śmierci w trzech odmianach antropologii tomistycznej współczesnej: w tomizmie tradycyjnym, lowańskim i egzystencjalnym. Jest to umowny podział filozofii neotomistycznej według różnego rozłożenia akcentów, pojawiających się u współczesnych kontynuatorów idee Tomasza z Akwinu. Ich obecność można stwierdzić w filozofii polskiej XX stulecia, stąd autor odwołuje się do ich analiz i wniosków.

Czwarta część rozprawy (4. Etyczne aspekty śmierci w tomizmie) poświęcona jest etycznym aspektom śmierci, jakie wynikają z refleksji tomistycznej. W tej sekcji rysuje on ogólną koncepcję etyki tomistycznej, aby przejść od niej do szczegółowych zagadnień, które zasadniczo wpisują się w rozważania właściwe dla bioetyki. Ta część ma stanowić próbę wykazania, że myśl tomistyczna dotycząca śmierci człowieka może włączyć się w bieżące debaty dotyczące ważnych zagadnień ludzkiego życia, ujmowanego szczególnie w momentach granicznych.

1.2. Walory rozprawy

Lektura tego dzieła i analiza zawartych w nim rozważań prowadzi do uwypuklenia zalet i osiągnięć, do których doszedł dr Janka. W niniejszej sekcji zostaną one ujęte w syntetyczny sposób.

1. Niewątpliwą zaletą książki „Zagadnienie śmierci w polskiej filozofii tomistycznej po II wojnie światowej. Studium historyczno-krytyczne” jest jasny i komunikatywny język. Można nawet powiedzieć, że sposób w jaki Habilitant pisze jest interesujący i sprawia, że omawiana problematyka jest bardziej zrozumiała, niż w ujęciach typowych dla tradycyjnego tomizmu.

2. Niewątpliwym walorem rozprawy jest to, że Autor nie ogranicza się tylko do omówienia zagadnienia śmierci w jednej tradycji filozoficznej, ale przywołuje analizy typowe dla innych sposobów filozofowania. Podejście do zagadnienia śmierci właściwe dla filozofii egzystencjalnej jest dosyć odległe od tomizmu. Jednak autor słusznie zauważa, że może to być uzupełnienie propozycji tomistycznych na nieco innym poziomie.

3. W przedstawieniu idei wpisujących się w nurt filozofii klasycznej, a szczególnie tomistycznej, Autor posługuje się nie tylko suchym referatem, ale widoczna jest jego postawa krytyczna i rodząca się z tego specyficzna narracja. W tym uwidacznia się pewien dystans, jaki dr Janke zachowuje w stosunku do analizowanego tematu i jego autorskie spojrzenie na niektóre ujęcia.

4. Wyraźną zaletą rozprawy jest próba połączenia rozważań teoretycznych nad śmiercią z zagadnieniami praktycznym, w których obecny jest temat śmierci. Jest to takie przejście od metafizyki do antropologii, a w końcu do etyki i etyki praktycznej, która – ze względu na charakter problemów szczegółowych – przybiera postać bioetyki. Nie są to oczywiście wszystkie możliwe problemy szczegółowe, jednak niewątpliwe są to te ważniejsze.

5. Najlepszą częścią rozprawy jest sekcja poświęcona śmierci mózgowej. Habilitant prezentuje nie tylko różne stanowiska wobec kryterium śmierci człowieka, ale krytycznie z nimi polemizuje. Jego polemika zbliża się do zakwestionowania kryterium śmierci mózgowej. Można się z tym nie zgadzać, można spojrzeć na pewne trudności inaczej niż on to czyni i w ten sposób wykazać, że konsekwentnie transplantacje wcale nie są niemoralne. Jednak godny pochwały jest sam wysoce krytyczny i autorski sposób podejścia do tego zagadnienia. Dobrze byłoby, aby także inne zagadnienia szczegółowe były przez niego potraktowane w podobny sposób.

6. Literatura zgromadzona i wykorzystana w rozprawie jest w miarę reprezentatywna dla omawianego zagadnienia. Można się oczywiście zastanawiać, czy nie byłoby konieczne mocniejsze przywołanie pozycji z bioetyki światowej, która jest zasadniczo rozwijana w języku angielskim. Jednak wydaje się, że ze względu na wyraźny polski kontekst debaty, liczba i jakość literatury przedmiotu jest przynajmniej zadawalająca.

Generalnie można powiedzieć, że oceniana rozprawa jest formą autorskiego studium nad zagadnieniem śmierci i jego implikacjami dla porządku praktycznego. Uderza, że autor nie identyfikuje się w pełni z omawianymi filozofiami; jeśli już można dostrzec taką identyfikację, to jest ona bliższa stanowisku personalizmu chrześcijańskiego. Dr Janka prowadzi swoją własną narrację filozoficzną, gdzie tematy tomistyczne są raczej pewnym materiałem, którym się posługuje. Stąd rodzi się pozycja książkowa, która – w mojej ocenie – zawiera jego własny sposób filozofowania, cechujący się pewnym dynamicznym i syntetycznym (raczej mniej analitycznym) podejściem do zagadnienia śmierci, tak w porządku teoretycznym, jak i praktycznym.

1.3. Wady rozprawy

Uważna analiza książki dr Janki skłania również do pewnych uwag krytycznych i negatywnych.

1. Struktura rozprawy nie jest jasna. W rozdziale I, w którym zadaniem jest określenie kontekstu historycznego rozumienia śmierci w tomizmie, autor omawia nietomistyczne koncepcje śmierci. Wydaje się, że mogłoby to stanowić osobny rozdział, poświęcony

zasadniczo filozofii współczesnej; mógłby on stanowić faktycznie rozdział I, jako forma oddania tego, jakie są współczesnej podejścia do tego ważnego zagadnienia.

2. Przedstawiona klasyfikacja tomizmu na tradycyjny, lowański i egzystencjalny jest właściwa. Jednak to, kogo Autor klasyfikuje do określonego nurtu budzi już wątpliwości. Na przykład czy Mieczysław Gogacz to przedstawiciel tomizmu egzystencjalnego (s. 122)? Mieczysława Alberta Krąpiec raczej by się z tym nie zgodził. Standardowo twierdziło się, że Gogacz reprezentuje tomizm konsekwentny, który jest raczej bliższy tomizmowi tradycyjnemu. Podobnie sprawa się ma z innymi autorami, których dr Janka uznaje za tomistów, zwłaszcza w części podejmującej zagadnienia praktyczne. Do jakiego tomizmu zakwalifikować Tadeusza Ślipkę, Karola Wojtyłę czy Tadeusza Stycznia? U tych dwóch ostatnich pojawiają się jakieś elementy myślenia tomistycznego, ale czy w ogóle są oni tomistami?

3. W pierwszej części rozprawy posługuje się Autor pojęciem tomizmu; w drugiej natomiast pojawia się nagle termin „personalizmu chrześcijańskiego”. W odniesieniu do zagadnień praktycznych dr Janka używa raczej tego drugiego. Jak one się do siebie mają? Nie jest to wyjaśnione, a warto zaznaczyć, że nie można tych pojęć ze sobą utożsamiać. Na przykład filozofia Gabriela Marcela będzie typem personalizmu chrześcijańskiego, jednak nie ma to wiele wspólnego z tomizmem.

4. W prezentacji i analizie zagadnień szczegółowych dr Janka nie zachowuje właściwego porządku metodologicznego. Często wprowadza najpierw opinie różnych autorów czy fragmenty z dokumentów Kościoła katolickiego, a później dopiero zastanawia się jak niektórzy filozofowie tomistyczni ustosunkowywali się do tego. Druga część praktyczna wygląda bardziej na rozważania z zakresu personalizmu chrześcijańskiego niż z tomizmu polskiego II połowy XX stulecia. Również pewne zamieszanie wprowadza przywoływanie tez teologicznych i niezachowywanie proporcji w stosunku do tez ściśle filozoficznych. Jest rzeczą oczywistą, że w rozprawach z zakresu nauk filozoficznych tezy teologiczne nie mogą odgrywać zasadniczej roli. Stąd zdziwienie wywołuje deklaracja dr Janki, który – przy okazji omawiania etycznych aspektów biotechnologii – twierdzi, że neoscholastycy powojenni posługują się argumentem teologicznym (s. 197). Pojawiający się w tym kontekście Jan Paweł II, Ryszard Otowicz czy Tomasz Kraj to z pewnością teologowie, ale Barbara Chyrowicz czy Tadeusz Ślipko teologami z całą pewnością nie są.

5. Rozdział „Etyczne aspekty śmierci w tomizmie” ma w znacznej mierze charakter rozważań z zakresu bioetyki. Jednak dr Janka wprowadza termin „bioetyka” dopiero w końcowej części, gdzie analizuje biotechnologię (s. 186), tak jakby wcześniejsze zagadnienia

aborcji, eutanazji czy kary śmierci nie były częścią bioetyki. Wydaje się, że po sekcji ostatniego rozdziału, gdzie autor podejmuje zagadnienia etyki ogólnej powinno być wprowadzenie do bioetyki, jako adekwatnej dla omawianych zagadnień etyki praktycznej.

6. Sposób, w jaki dr Tadeusz Janka analizuje problemy bietyczne rodzi pewne zastrzeżenia. Odnosi się czasami wrażenie, że sami filozofowie tomistycznie niewiele na ich temat mówią, a mają tylko jakieś wstępne i ogólne w nich rozeznanie, co w wielu przypadkach nie pokrywa się z prawdą. Na przykład kwestia animacji embrionu, której rozstrzygnięcie jest ważne dla debaty na temat wczesnej aborcji. Tadeusz Ślipko opowiada się za animacją opóźnioną, co jest typową interpretacją wykładni Tomasza z Akwinu. Andrzej Maryniarczyk z kolei wykazuje przekonująco, że Akwinata nigdzie nie promuje opóźnionej animacji, a wprost przeciwnie – z jego filozofii wynika konieczność animacji równoczesnej. Tego typu wewnętrzne spory między tomistami rzadko kiedy pojawiają się w ocenianej monografii.

Generalnie rzecz biorąc, dr Janka w żywole dyskusji filozoficznej trochę mniejszą wagę przywiązuje do kwestii metodologicznych. Rodzi to pewne wątpliwości a nawet działa prowokująco. Stąd może to wzbudzić uzasadnione uwagi filozofów tomistycznych. Poruszane przez niego problemy są na tyle wieloaspektowe i doniosłe życiowo, iż skłania to do odwołania się do różnych dziedzin namysłu i właściwych im metodologii. Można więc w pewien sposób zrozumieć tę wielość różnych ujęć i argumentów, nawet jak uderza nieco słaby porządek prowadzonych wywodów. Stąd przy wszystkich uwagach negatywnych, dostrzega się, że jest to forma żywego filozofowania, w której dr Janka posługuje się różnymi koncepcjami, ale nade wszystko ma świadomość zmagania się z rzeczywistymi problemami. Podsumowując można powiedzieć, że rozprawa ta posiada trochę słabości, jednak jest ona formą włączenia się filozofa, wyrastającego ze szkoły tomistycznej, w podejmowanie ważnej i kontrowersyjnej problematyki bieżącego świata.

II. Osiągnięcia dodatkowe

2.1. Ogólna charakterystyka

Dr Tadeusz Janka przedstawił do oceny dorobku 16 artykułów, które uznaje za pozycje z zakresu filozofii; w tym jest 5 opublikowanych w dziełach zbiorowych, i 11 w czasopiśmie recenzowanych (jeden artykuł jest napisany w języku angielskim). Habilitant dołączył również do dorobku trzy pozycje o charakterze ściśle teologicznym. Do osiągnięć naukowych o charakterze uzupełniającym można zaliczyć również wystąpienia na konferencjach naukowych; Habilitant podaje 9 takich osiągnięć. Do dorobku uzupełniającego należy także książka, w języku angielskim, na temat filozofii Jana Dunsza Szkota.

Artykuły filozoficzne (a do nich tylko się odniosę) można podzielić na parę grup tematycznych. Pierwsza grupa to artykuły o charakterze antropologicznym, koncentrujące się na koncepcji człowieka u Józefa Pastuszki czy Viktora Frankla; artykuły podejmujące specyficzne tematy o wyraźnym związku z antropologią filozoficzną – jak na przykład problem wolności, śmierci człowieka, miłości i odpowiedzialności, intelektu ludzkiego, ludzkiej duszy czy zagadnienie małżeństwa. Druga grupa to artykuły skoncentrowane na problematyce społecznej. W nich Habilitant rozważa takie zagadnienia, jak manipulacja i propaganda medialna, idealizm i realizm sfery wirtualnej czy dyskusja wokół Halloweenu. Trzecia grupa artykułów to pozycje z zakresu filozofii religii, koncentrujące się na takich zagadnieniach, jak dowód na istnienie Boga, religijność człowieka czy dyskurs wiary i rozumu.

2.2 Walory dorobku uzupełniającego

1. Cechą pozytywną przedstawionego dorobku uzupełniającego jest posługiwanie się zrozumiałym i komunikatywnym językiem. Autor wiele ze swoich pozycji – rozdziałów i artykułów – kieruje do czytelnika, który nie musi być bardzo zapoznany z technicznym dyskursem filozoficznym. Stąd dzieła te wielokrotnie lokują się na granicy pozycji naukowych i popularnonaukowych.
2. Autor odwołuje się do zróżnicowanej literatury, która wyraźnie wykracza poza dziedzinę filozofii. Można na to spojrzeć tak pozytywnie, jak i negatywnie. Jednak wydaje się, że charakter wielu podejmowanych przez Habilitanta problemów wymaga przywołania kontekstów niefilozoficznych. Stąd to zróżnicowanie wykorzystaniu źródeł i komentarzy jawi się raczej jako pozytywne.
3. Autor podejmuje istotne problemy i dylematy współczesnej kultury. Widać w nich nie tylko wysiłek ich dobrego przeanalizowania, ale także poszukiwanie idei i teorii, które je warunkują, albo tych, które wykorzystywane są do takiej czy innej ich interpretacji. W poszukiwaniu odpowiedzi na te dylematy Autor zwykle odwołuje się do filozofii inspirowanej chrześcijaństwem, albo nawet wprost do personalizmu chrześcijańskiego. Można się oczywiście z tym nie zgadzać, jednak w poglądach dr Janki dosyć spójny sposób argumentacji, który artykułuje dosyć jasno jedno ze stanowisk, które pojawia się w wielu debatach ideowych i społecznych. Część publikacji Habilitanta przybierają więc postać filozofii praktycznej, a od filozofa, który uprawia taki typ namysłu, oczekuje się praktycznych rozwiązań (takich albo innych).
4. Dużą zaletą dorobku dr Janki jest jego książka na temat Jana Dunska Szkota, wydana tak w języku polski, jak i angielskim. Jest to syntetyczna prezentacja tak postaci tego filozofia

średniowiecznego, jak i jego idei filozoficznych, i teologicznych. W części omawiającej dokonania Jana Dunsza Szkota w zakresie filozofii, Habilitant ukazuje całe spektrum jego osiągnięć, które było nowatorskie u schyłku filozofii średniowiecznej, ale również dzisiaj mogą rodzić duże zainteresowanie, chociażby ze względu na akcentowanie takich zagadnień jako podmiotowość człowieka, jego wolność i niepowtarzalność, przeżyciowa i wewnętrzna strona poznania, i inne. Książka ta jest bardzo kompetentnym wprowadzeniem do postaci i myśli Dunsza Szkot, i po jej wydaniu w języku polskim doczekała się dosyć pozytywnych recenzji (zob. np. Piotra Karpińskiego – *Doktor subtelny*, „Logos i Ethos” 1 (32) (2012), s. 243-249). Pozycja ta pokazuje wyraźne kwalifikacje filozoficzne dr Tadeusza Janki.

2.3 Wady dorobku dodatkowego

1. Słabością dorobku dr Janki jest pojawiająca się niejasności, co do charakteru metodologicznego publikacji. Niektóre z nich mają ściśle filozoficzny charakter (np. o koncepcji osoby u Frankla czy Pastuszki; czy dosyć dobry artykuł na temat intelektu czynnego i biernego). Inne natomiast są na granicy refleksji filozoficznej i refleksji teologicznej czy tej właściwej dla nauk społecznych. O części artykułów można mówić, że są pozycjami filozoficznym najwyżej w ogólnym znaczeniu, czy też, że są artykułami, w których pojawiają się wątki filozoficznej. To trochę osłabia jego dorobek jako ściśle filozoficzny.

2. Fora, gdzie były publikowane artykuły i rozdziały dr Janki budzą także pewne wątpliwości. Otóż obok renomowanego czasopisma jakim jest „Filozofia Chrześcijańska” Habilitant nie posiada żadnych publikacji w uznanych i wysoko punktowanych czasopismach filozoficznych. Rozdziały w dziełach zbiorowych znajdują się w książkach wydanych wyłącznie w Poznaniu. Wygląda na to, że dr Janka ma ograniczony kontakt z polskim środowiskiem filozoficznym.

3. Referaty na konferencjach naukowych w przeważającej większości były wygłoszone w instytucjach lokalnych lub pozaakademickich. Ich tematyka jest w znacznej mierze pozafilozoficzna. Nie dostrzega się tu więc wyraźnej łączności ze środowiskiem filozoficznym i wyraźnego uczestnictwa w toczonych debatach filozoficznych.

Ogólnie można powiedzieć, że dorobek dodatkowy Habilitanta nie jest zbyt rozbudowany, choć zakresowo dosyć rozległy. Można żywić wątpliwości, czy są to osiągnięcia wystarczające w procesie starań o uzyskanie stopnia doktora habilitowanego. Wydaje się jednak, że ważna pozycja na temat myśli Jana Dunsza Szkota rozstrzyga tę wątpliwość na korzyść dr Tadeusza Janki.

III. Dorobek dydaktyczny, organizacyjny, popularyzacja nauki i współpraca międzynarodowa

Habilitant od wielu lat jest wykładowcą filozofii w Wyższym Seminarium Duchownym Zakonu Franciszkanów we Wronkach, jak również na Wydziale Teologicznym Uniwersytetu Adama Mickiewicza w Poznaniu. Podaje on także inne instytucje naukowe, w których czasowo prowadził wykłady. Przedmioty, których naucza w tych instytucjach wyraźnie wpisują się w zakres nauk filozoficznych; szczególnie wybijają się tu dwa przedmioty: historia filozofii i antropologia filozoficzna. W świetle przedstawionego wykazu oczywiste się staje, że Habilitant musi mieć duże doświadczenie dydaktyczne w nauczaniu przedmiotów filozoficznych.

Dr Tadeusz Janka był przez lata rektorem WSD Franciszkanów we Wronkach. Ponadto organizował albo współorganizował parę konferencji naukowych czy sesji doształcających dla osób duchownych. Jeśli idzie o wykłady popularyzujące naukę i publikacje o tym charakterze, Habilitant wykazał 10 takich pozycji. Podobnie jak jego dorobek naukowy mają one bardzo zróżnicowany charakter: filozoficzny, społeczny, religijny.

Habilitant był zaangażowany w pewne działania, które można uznać za przejawy współpracy międzynarodowej. Z racji przynależności do zakonu, który ma zasięg międzynarodowy, dr Janka uczestniczył tak w kursach językowych (języka angielski i włoski), jak również spędził parę miesięcy na St. Bonaventure University w USA. Skutkiem tego pobytu była publikacja książki o filozofii Jana Dunsza Szkota. Wyrazem współpracy międzynarodowej jest również jego uczestnictwo w konferencji w Rzymie (wygłoszony referat w języku włoskim) czy publikacja artykułu w języku angielskim w periodyku Antonianum, wydawanego przez Papieski Uniwersytet Antonianum w Rzymie.

Ogólnie rzecz biorąc nie są to wielkie osiągnięcia, choć na szczególną uwagę zasługuje jego duże zaangażowanie w prowadzenie wykładów z przedmiotów filozoficznych i konsekwentnie znaczące doświadczenie dydaktyczne.

Rekomendacja pozytywna

Odpowiadając na pismo Rady Doskonałości Naukowej z dnia 31 stycznia 2022 roku stwierdzam, co następuje. Dorobek naukowy, dydaktyczny, organizacyjny, jak również popularyzacja nauki i kontakty międzynarodowe dr Filemona Tadeusza Janki są pozytywne, choć budzą pewne wątpliwości. Dostrzega się ich mocne i słabe strony. Jawi się on jako badacz, który nie jest szczególnie znany w polskim środowisku filozoficznym i jego wkład nie jest może szczególnie doniosły. Jednak posiada on parę znaczących osiągnięć, tak naukowych, jak

i dydaktycznych czy organizacyjnych, które pracują na jego korzyść i nie pozwalają na zakwestionowanie jego wkładu w rozwój myśli i kultury filozoficznej. Jest to oczywiście dorobek, który choć pozytywny, rodzi pewien niedosyt i wpisuje się minimalnie w oczekiwania stawiane kandydatom do stopnia doktora habilitowanego. W związku z tym wydaje mi się, że konieczna jest rozmowa z nim w czasie posiedzenia komisji habilitacyjnej (w ramach kolokwium habilitacyjnego), na której Habilitant ustosunkuje się przynajmniej do głównych wątpliwości związanych z jego głównym osiągnięciem naukowym. W mojej recenzji rozstrzygam więc wątpliwości na korzyść osoby ocenianej i jestem przekonany, że należy jej dać jeszcze jedną szansę wykazania swych kompetencji filozoficznych.

Ks. prof. dr hab. Grzegorz Hołub